

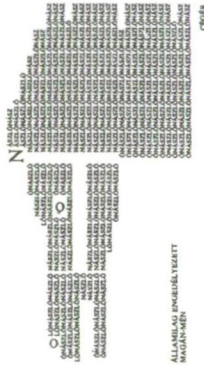
2.3.1. A képvers grafikai vázát az „ÉVA” harminchatszori nagybetűs leírása konstituálja, öles „E” betű alakban, középső szárát a kisbetűs és szinte parányi „ádám” alkotja. Hasonló formájú a 11. ábrán látható irkalap jobb felső sarkában lévő vázlat is.

2.3.2. A 'kompozíció' az első emberpár minimálisban meghökkentő 'verbális ábrázolása'. Groteszki teremtéstörténet? „ádám” mint „ÉVA” porcikája? Is. A szellem kapitulációja az érzéki megismerés előtt? Nyilván. Eksztatikus-végzetes eggyé válás – azonoság legfelső foka? Persze. Telhetetlen torok, nyúlfarknyi inyencséggel? Az is. (Lásd még a 7. fejezet 5. alatt.)

2.3.3. A 0.3. alatt megfogalmazott kérdésekre nagyjában-egészében a *Hordószónok* I. című képvers kommentárjaival analóg válaszok adhatók.

3. Betűkép(ek): Cégér

A *Cégér a Képversek és betűképek* című ciklus (1973.) ötödik darabja (lásd a 12. ábrán). A 13. ábrán egy 1971-ben keletkezett vázlat látható (NAGY: 1980b. 63).

12. ábra

13. ábra

3.1. A cégér lexéma a következőképpen szerepel az értelmező kéziszótárban¹:

cégér fn 1. Vmely mesterség jelvényeként haszn., rendsz. a műhely, üzlet stb. bejárata fölé kifüggesztett tárgy v. címerszerű ábrázolat. 2. *pejor* Ürtügy, álcázás. *Vminek a ~e alatt.* | Reklám, hírverés. *Jó bornak nem kell ~.* [ném]

A 12. ábrán látható képvers cégér gyanánt 'kifüggesztett' mént ábrázol. Kontúrjait, fejét, sörényét azonban nem valamely mesterség attribútumai töltik ki, illetve alkotják, hanem a Nagy László nevéből képzett betűkombinációk (úgy, hogy maga a név alighanem egyszer sem olvasható ki rendesen, például „ÓNÁSZLÓ” stb.). Vagyis e cégér a cégtulajdonosra, magára a költőre utal. Tudjuk, hogy Nagy László lírájának egyik leggyako-

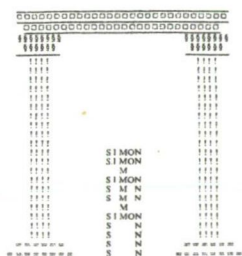
ribb motívuma a *ló* (lásd például VASS: 1987 – 1988. 112), s azt is, hogy a költő gyakran stilizálja magát a szerepébe (például *Búcsúzik a lovacska*, vö. az 1. fejezet 1.5. pontjával). Ilyen értelemben 'önarckép' a *Cégér* is. Játékos, kesernyés, ironikus. Mert jobb oldalt alulról fölfelé nézve ez olvasható: „ÁLLAMILAG ENGEDÉLYEZETT MAGÁN-MÉN”. (Vö. még a 7. fejezet 5. pontjával.)

3.2. Vázlatán (a 13. ábrán) mének láthatók, az egyik szárnyas, sörényét kézzel írt (szinte kivethetetlen) elemek alkotják. A lófejekon többé-kevésbé tisztán kiolvasható a mitologikus Orion név. Az „Államilag engedélyezett magánmén” folyóírással és nagybetűkkel is szerepel a skiccen, melynek további elemeit a cégtulajdonos nevének töredékei, szárnyaló *ditirambusz* és középen a *cégér* szó képezi.

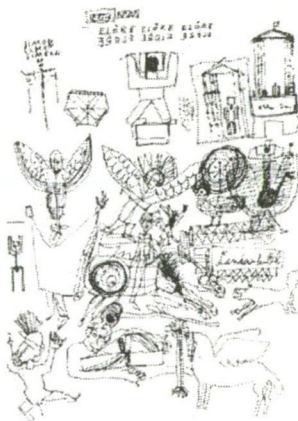
3.3. A kompozíció összetevői közül a vizuális vehikulum domináns elemei verbális nyelvi elemek, amelyek azonban legfeljebb a mediális alapelemek szintjén, szubmikro-, illetőleg mikroszinten definiálhatók. Egymástól elválasztva sem a vizuális, sem a verbális vehikulum nem interpretálható adekvát módon. Összefüggésük szimbolikus.

4. Applikáció(k): Az oszlopos

Az *oszlopos* a *Képversek és betűképek* című ciklus (1973.) darabja (lásd a 14. ábrán). A 15. ábrán egy 1973-ból való füzetlapon több formamodell-változata is látható (NAGY: 1980b. 101).

14. ábra

15. ábra

4.1. Simeon, mint ismeretes, egy 5. századi szíriai remete volt, aki hogy zavartalanul szemlélhesse a világot, kivonult a sivatagba, s évtizedekig élt egy nyolcvanlábnyi oszlopon. Tapasztalatairól nem sokat tudni ugyan, idővel mindenesetre a társadalomból kilépő, a világtól elvonuló ember jelképévé vált.